

Briuselis, 2018 m. lapkričio 27 d.
(OR. en)

14779/18

Tarpinstitucinė byla:
2017/0291(COD)

TRANS 578
MI 900
ENV 819
CLIMA 234
CODEC 2116

ATASKAITA

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato

kam: Tarybai

Ankstesnio
dokumento Nr.: ST 14230/18

Komisijos dok. Nr.: ST 14183/17 + ADD 1

Dalykas: Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2009/33/EB dėl skatinimo naudoti netaršias ir efektyviai energiją vartojančias transporto priemonės
– Pažangos ataskaita

I. IVADAS

2017 m. lapkričio 8 d. kaip judumo dokumentų rinkinio „Europa kelyje“ dalį Komisija Europos Parlamentui ir Tarybai pateikė pirmiau nurodytą pasiūlymą – vieną iš Komisijos iniciatyvų, susijusių su mažataršiu judumu.

Pagrindinis šio pasiūlymo tikslas – per viešąjį pirkimą paskatinti netaršių, t. y. mažataršių ir nulinės taršos transporto priemonių, paplitimą rinkoje ir taip prisidėti prie bendro transporto išmetamų teršalų kiekio mažinimo ir transporto sektoriaus konkurencingumo bei augimo.

Direktyvos 2009/33/EB vertinimo metu paaiškėjo, kad dėl direktyvos rinkoje visos Sąjungos mastu netaršių transporto priemonių padaugėjo nepakankamai, o poveikis išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų ir oro teršalų kiekio mažinimui buvo labai nedidelis.

Pasiūlymu siekiama pagrindinio tikslo tokiomis priemonėmis:

- išplečiant galiojančios direktyvos taikymo sritį, kad ji būtų taikoma visai atitinkamai viešųjų pirkimų praktikai;
- nustatant „netaršios transporto priemonės“ apibrėžtį;
- nustatant būtinuosius netaršių transporto priemonių viešojo pirkimo tikslus šioms laikotarpiais: nuo perkėlimo į nacionalinę teisę laikotarpio pabaigos iki 2025 m. pabaigos ir 2026–2030 m.

II. DARBAS KITOSE INSTITUCIJOSE

Europos Parlamentas atsakingu už šį pasiūlymą komitetu paskyrė Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komitetą (ENVI), o pranešėju – Andrzeją GRZYBĄ (EPP, PL). Ataskaita buvo patvirtinta 2018 m. spalio 25 d. Europos Parlamento plenariniame posėdyje. Nuomonę dėl šio pasiūlymo priėmė Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komitetas (ITRE) ir Transporto ir turizmo komitetas (TRAN).

Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas priėmė nuomonę 2018 m. balandžio 19 d. plenariniame posėdyje. Europos regionų komitetas priėmė nuomonę 2018 m. liepos 5 d.

III. DARBAS TARYBOS PARENGIAMUOSIUOSE ORGANUOSE

2017 m. lapkričio mėn. pasiūlymas pristatytas Transporto (intermodalinių klausimų ir tinklų) darbo grupei; ji pasiūlymą nagrinėjo 2018 m. kovo–gegužės mėn., o šio darbo rezultatai atspindėti 2018 m. birželio 7 d. Tarybai pateiktose pažangos ataskaitose¹.

Pirmininkaujanti valstybė narė išsamiam šio dokumento nagrinėjimui skyrė tris posėdžius 2018 m. liepos–lapkričio mėn.

¹ Dok. 8916/18.

Remdamasi delegacijų pastabomis ir pasiūlymais, pirmininkaujanti valstybė narė pateikė du kompromisinius tekstus, kuriuose siūlomi sprendimai ir paaiškinimai dėl daugumos straipsnių, iš kurių pagrindiniai yra šie:

- 2–3 straipsniuose: atsirado daugiau išimčių ir paaiškinta taikymo sritis, visų pirma, kiek tai susiję su paslaugomis, kurioms taikoma direktyva, išvardytomis 1 lentelėje ir 11 bei 11a konstatuojamosiose dalyse;
- 4 straipsnyje: išplėsta „netaršios transporto priemonės“ apibrėžtis ir nustatyti plataus užmojo potiksliai dėl nulinės taršos autobusų;
- 5 straipsnyje: paaiškinti įvairių rūšių sutartims, kurioms taikoma ši direktyva, skirti skaičiavimo metodai. Supaprastintos atitinkamos 4 ir 5 lentelės, kuriose nustatyti valstybėms narėms skirti tikslai ir apskaičiavimo metodas nulinės taršos transporto priemonėms, taip pat sumažinti nacionaliniai tikslai autobusams;
- 9 straipsnyje: išbraukta nuostata, susijusi su komiteto procedūra;
- 10 straipsnyje: supaprastinti ir paaiškinti ataskaitų teikimo įpareigojimai valstybėms narėms ir nustatytas naujas įpareigojimas Komisijai padėti valstybėms narėms lyginant ir skelbiant atitinkamus duomenis.

IV. NEIŠSPREŠTI KLAUSIMAI

a) Išimtys (2 straipsnis)

Dauguma delegacijų pritarė naujausiam pirmininkaujančios valstybės narės kompromisui dėl 2 straipsnio. Tačiau viena delegacijų (jai pritarė ir kita delegacija) norėtų specialios paskirties transporto, pavyzdžiui, skirto vyresnio amžiaus asmenims ar neįgaliesiems, paslaugų neįtraukti į šios direktyvos taikymo sritį. Kelios kitos valstybės narės pabrėžė, kad išimčių turėtų būti kuo mažiau.

b) Taikymo sritis (3 straipsnis)

Keletas delegacijų norėjo į direktyvos taikymo sritį vėl įtraukti atliekų rinkimo paslaugas, nurodytas priedo 1 lentelėje, kurios buvo išbrauktos iš direktyvos taikymo srities, kadangi jos nesusijusios su keleivinio transporto paslaugomis ir joms reikia specialios paskirties transporto.

Kai kurių delegacijų prašymu iš direktyvos taikymo srities buvo išbraukti ir tolimojo susisiekimo autobusai; išbraukimo priežastis – tolimojo susisiekimo autobusų naudojimas keleivių vežimui ilgais atstumais sukelia techninių problemų, susijusių su nulinės taršos transporto priemonėmis, taip pat su reikalinga įkrovimo infrastruktūra, ypač tarpvalstybinio naudojimo atvejais. Viena delegacija (jai pritarė keletas kitų) norėtų į direktyvos taikymo sritį vėl įtraukti tolimojo susisiekimo autobusų viešąjį pirkimą dėl jų panašumo į sunkvežimius.

c) Apibrėžtys (4 straipsnis)

Daugelis delegacijų pritarė naujausiam pirmininkaujančios valstybės narės kompromisiniam pasiūlymui ir prieštaravo dėl vienos delegacijos siūlomos nuorodos į Atsinaujinančiųjų išteklių energijos direktyvą (AIED 2).

Kalbant apie „netaršios transporto priemones“ apibrėžtį, kai kurios delegacijos propagavo technologiniu požiūriu neutralų, į rezultatus orientuotą požiūrį.

Kai kurios delegacijos nepritarė, kad į alternatyviųjų degalų sąrašą būtų įtrauktas iškastinis kuras, pavyzdžiui, suslėgtosios gamtinės dujos (SGD) ir suskystintosios gamtinės dujos (SkGD), tuo tarpu kitos delegacijos pabrėžė, kad būtina įtraukti minėtas dujas, kadangi tai geras perėjimo būdas prie mažataršių ir nulinės taršos transporto priemonių.

d) Būtinieji viešojo pirkimo tikslai (5 straipsnis ir priedo 4 bei 5 lentelės)

Delegacijos iš esmės pritarė pirmininkaujančios valstybės narės kompromisui dėl 5 straipsnio. Tačiau tebereikia tęsti diskusijas dėl 4 ir 5 lentelėse nurodytų būtinųjų viešojo pirkimo tikslų.

Užmojų mastas, išreikštas kiekvienai valstybei narei taikoma kvota, labai skiriasi.

e) Perkėlimo į nacionalinę teisę laikotarpis

Kai kurios delegacijos pritarė perkėlimo į nacionalinę teisę termino pratėsimui, nustatant 30–36 mėnesių laikotarpį, o kitos buvo už trumpesnį 24 mėnesių laikotarpį ir perkėlimo į nacionalinę teisę terminą siejo su bendra dirbant prie šio dokumento padaryta pažanga.

V. IŠVADOS

Svarstant pasiūlymą iš esmės pritarta priede pateiktam galutiniam pirmininkaujančios valstybės narės kompromisiniam tekstui, išdėstytam dok. 14230/18 priede.. Tačiau „netaršios transporto priemonės“ apibrėžtis ir viešojo pirkimo tikslų lygis bei įgyvendinimas tebėra atviri pagrindiniai klausimai, dėl kurių, pirmininkavimą perėmus kitai valstybei narei, reikės diskutuoti toliau kartu aptariant kai kuriuos kitus klausimus, kaip paaiškinta aukščiau, kad būtų pasiektas susitarimas dėl šio dokumento.

Tarybos prašoma susipažinti su pažanga, padaryta nagrinėjant siūlomą direktyvą.
